

УДК 347.965.3:174

DOI 10.33244/2617-4154.3(24).2026.202-211

В. І. Цимбалюк,*кандидат юридичних наук, професор, заслужений юрист України,
директор навчально-наукового інституту права та гуманітарних наук,
Національний університет водного господарства та природокористування***V. I. Tymbaliuk,***Candidate of Legal Sciences, Professor, Honoured Lawyer of Ukraine,
Director of the Educational and Scientific Institute of Law and Humanities,
National University of Water and Environmental Engineering**email: v.i.tymbaliuk@nuwm.edu.ua***ORCID 0000-0002-5572-9603**

ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ АДВОКАТСЬКОЇ ЕТИКИ ЯК ПІДСТАВА ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ АДВОКАТА

VIOLATION OF THE RULES OF PROFESSIONAL CONDUCT FOR ATTORNEYS AS A GROUND FOR AN ATTORNEY'S DISCIPLINARY LIABILITY

Актуальність дослідження зумовлена потребою в забезпеченні єдності дисциплінарної практики щодо порушень адвокатами правил професійної етики, а також адаптації професійно-етичних стандартів до нових форм цифрової комунікації та використання технологій генеративного штучного інтелекту в адвокатській діяльності.

Методологічну основу дослідження становлять загальнонаукові й спеціально-юридичні методи. За допомогою методу аналізу узагальнено наукові підходи до розуміння правової природи дисциплінарної відповідальності адвоката. Формально-юридичний метод застосовано для дослідження положень Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» і Правил адвокатської етики. Системно-структурний метод дав змогу класифікувати професійно-етичні стандарти поведінки адвоката та встановити їхній зв'язок з іншими видами дисциплінарних проступків.

У статті уточнено правову природу дисциплінарної відповідальності адвоката й визначено її як спеціальний вид юридичної відповідальності, особливості якого зумовлені професійним статусом адвоката, характером виконуваних ним функцій, спеціальним суб'єктним складом і особливою процедурою реалізації. Встановлено, що порушення Правил адвокатської етики як підстава дисциплінарної відповідальності

Ця робота ліцензується відповідно до [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).

© Цимбалюк В. І., 2026

має бланкетний характер. Систематизовано професійно-етичні стандарти поведінки адвоката за такими основними напрямками: незалежність і професійна свобода; законність діяльності; пріоритетність інтересів клієнта; запобігання конфлікту інтересів; конфіденційність і збереження адвокатської таємниці; компетентність і добросовісність; чесність, добропорядність і професійна репутація; належна взаємодія з клієнтом, судом, учасниками провадження, державними органами та іншими адвокатами.

Установлено, що основними проблемними аспектами дисциплінарної відповідальності адвоката є відсутність чітких критеріїв розмежування порушення Правил адвокатської етики та суміжних дисциплінарних проступків, нормативна невизначеність понять «грубе порушення» й «порушення, що підриває авторитет адвокатури України», а також відсутність спеціальних норм щодо використання генеративного штучного інтелекту. Обґрунтовано потребу в нормативному закріпленні правил кваліфікації суміжних проступків і недопущення подвійної кваліфікації одного діяння, визначення критеріїв оцінювання грубості порушення та вимог до мотивування рішень дисциплінарних органів. Запропоновано доповнити Правила адвокатської етики положеннями про обов'язок адвоката перевіряти достовірність, релевантність і чинність матеріалів, отриманих за допомогою генеративного штучного інтелекту, забезпечувати конфіденційність інформації про клієнта та не допускати введення суду й інших учасників правовідносин в оману.

Ключові слова: адвокат, адвокатська діяльність, дисциплінарна відповідальність, дисциплінарний проступок, Правила адвокатської етики, професійно-етичні стандарти, штучний інтелект, професійна добросовісність.

The relevance of the study is determined by the need to ensure consistency in disciplinary practice concerning attorneys' violations of professional ethics, as well as to adapt professional and ethical standards to new forms of digital communication and the use of generative artificial intelligence technologies in legal practice. The purpose of the article is to analyse the theoretical and regulatory foundations of an attorney's disciplinary liability for violations of professional ethics.

The methodological framework of the study comprises general scientific and specialised legal methods. The method of analysis was used to summarise scholarly approaches to understanding the legal nature of an attorney's disciplinary liability. The formal legal method was applied to examine the provisions of the Law of Ukraine "On the Bar and Practice of Law" and the Rules of Professional Conduct for Attorneys. The systemic and structural method made it possible to classify the professional and ethical standards of attorneys' conduct and establish their relationship with other types of disciplinary misconduct.

The article clarifies the legal nature of an attorney's disciplinary liability and defines it as a special type of legal liability whose distinctive features arise from the attorney's professional status, the nature of the functions performed, the specific category of persons subject to such liability, and the special procedure for its implementation. It has been established that a violation of the Rules of Professional Conduct for Attorneys as a ground for disciplinary liability is of a blanket-reference nature. The professional and ethical standards

of attorneys' conduct have been systematised according to the following principal areas: independence and professional freedom; lawfulness of professional activity; priority of the client's interests; prevention of conflicts of interest; confidentiality and protection of attorney–client privilege; competence and good faith; honesty, integrity, and professional reputation; and proper interaction with clients, courts, parties to proceedings, public authorities, and other attorneys.

It has been established that the principal problematic aspects of an attorney's disciplinary liability include the absence of clear criteria for distinguishing violations of the Rules of Professional Conduct for Attorneys from related disciplinary offences; the regulatory uncertainty of the concepts of a "serious violation" and a "violation undermining the authority of the Ukrainian Bar"; and the absence of specific rules governing the use of generative artificial intelligence. The need to establish statutory rules for the legal classification of related disciplinary offences and to prevent the same act from being classified twice has been substantiated. It is also necessary to define criteria for assessing the seriousness of a violation and requirements for the reasoning of disciplinary bodies' decisions. It is proposed that the Rules of Professional Conduct for Attorneys be supplemented with provisions requiring attorneys to verify the accuracy, relevance, and current validity of materials obtained through generative artificial intelligence, protect the confidentiality of client information, and refrain from misleading courts and other participants in legal relations.

Keywords: *attorney, legal practice, disciplinary liability, disciplinary offence, Rules of Professional Conduct for Attorneys, professional and ethical standards, artificial intelligence, professional good faith.*

Постановка проблеми. Дисциплінарна відповідальність адвоката є одним із основних правових засобів забезпечення належного виконання професійних обов'язків, дотримання правил адвокатської етики, захисту прав і законних інтересів клієнтів, а також підтримання авторитету адвокатури й суспільної довіри до правосуддя. Водночас чинне законодавство не містить достатньо чітких критеріїв розмежування окремих видів дисциплінарних проступків, які охоплюють оціночні критерії, що ускладнює формування єдиної дисциплінарної практики. Додаткової актуальності ця проблема набуває в умовах цифровізації адвокатської діяльності, поширення професійної комунікації в мережі «Інтернет» і використання технологій генеративного штучного інтелекту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі теоретичні та практичні аспекти дисциплінарної відповідальності адвокатів, зокрема щодо порушення правил адвокатської етики, висвітлено в працях Т. Б. Вільчик, І. В. Главюк, В. В. Гансецької, А. І. Зуєвої, Д. В. Кухнюка, А. П. Місяця, Н. С. Марценка та інших науковців. Водночас наявні наукові напрацювання не формують цілісного підходу до визначення змісту професійно-етичних обов'язків адвоката й меж його дисциплінарної відповідальності в умовах цифровізації.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Недостатньо дослідженими залишаються співвідношення порушення Правил адвокатської етики з іншими видами дисциплінарних проступків, передбаченими законодавством, критерії

оцінювання поведінки адвоката в мережі «Інтернет», а також межі його відповідальності за використання матеріалів, створених генеративним штучним інтелектом. Неврегульованим залишається й питання кваліфікації недобросовісного використання таких технологій, як дисциплінарного проступку та визначення умов притягнення адвоката до відповідальності.

Метою статті є дослідження теоретичних і нормативно-правових засад дисциплінарної відповідальності адвоката за порушення правил професійної етики.

Виклад основного матеріалу. Дисциплінарна відповідальність адвоката є важливою складовою правового механізму забезпечення належного здійснення адвокатської діяльності. Як слушно зазначає Д. В. Кухнюк, інститут дисциплінарної відповідальності адвоката є одним із ключових засобів забезпечення дотримання стандартів професійної діяльності, правил адвокатської етики та принципу верховенства права. Ефективність його функціонування має принципове значення не лише для захисту прав і свобод людини, а й для збереження суспільної довіри до адвокатури як незалежного правового інституту [6, с. 72].

Водночас, попри важливе місце цього інституту в механізмі забезпечення належної професійної поведінки адвокатів, питання визначення поняття та правової природи дисциплінарної відповідальності адвоката залишається дискусійним у юридичній науці. Відсутність єдиного підходу зумовлена різним розумінням її існування в системі юридичної відповідальності й функціонального призначення. Наприклад, А. І. Зуєва визначає дисциплінарну відповідальність адвоката як врегульований нормами адміністративного права відповідний певний вплив з боку уповноваженого органу (уповноваженого здійснювати дисциплінарне провадження) з метою поновлення порушеного адвокатом встановленого правила (професійних, деонтологічних) поведінки під час здійснення адвокатської діяльності, за які зазнає заходів негативного (примусового) впливу [5, с. 106]. Як бачимо, наведене визначення акцентує увагу на адміністративно-правовій природі дисциплінарної відповідальності, владному характері діяльності уповноваженого органу та примусовому впливі на адвоката.

Дещо інший підхід пропонує Т. Б. Вільчик, який розглядає дисциплінарну відповідальність адвоката як «особливий вид юридичної відповідальності, який застосовується до адвоката за вчинення дисциплінарного проступку, а саме невиконання або неналежне виконання адвокатом своїх професійних обов'язків, і передбачає застосування встановлених законом або нормами адвокатської етики заходів дисциплінарного впливу при додержанні порядку, закріпленому в законі» [1, с. 117]. Суголосно з розглядуваного приводу висловлюється й А. П. Місяць, який зазначає, що дисциплінарна відповідальність адвоката – це спеціальний вид юридичної відповідальності, який застосовується до адвоката за вчинення дисциплінарного проступку, що полягає в невиконанні або неналежному виконанні адвокатом своїх професійних обов'язків, вчиненні діянь, що зменшують або можуть зменшити рівень професійної репутації та авторитет адвокатури, і передбачає застосування встановлених законом або нормами адвокатської етики заходів дисциплінарного впливу в порядку, передбаченому законом [9, с. 236]. Перевагою цих позицій, на наше переконання, є конкретизація місця дисциплінарної відповідальності в

системі юридичної відповідальності, її фактичної підстави, основних проявів дисциплінарного проступку та правових наслідків його вчинення. Водночас в обох визначеннях потребує уточнення твердження про встановлення заходів дисциплінарного впливу нормами адвокатської етики, оскільки види дисциплінарних стягнень та основні засади їхнього застосування мають визначатися насамперед законом, тоді як правила адвокатської етики встановлюють стандарти належної професійної поведінки.

Узагальнення наведених доктринальних підходів, а також положень законодавства про адвокатуру дає змогу виокремити такі іманентні ознаки дисциплінарної відповідальності адвоката: по-перше, вона є спеціальним видом юридичної відповідальності, зумовленим особливим професійним статусом адвоката та суспільним значенням виконуваних ним функцій; по-друге, дисциплінарна відповідальність адвоката має спеціального суб'єкта – особу, яка набула статусу адвоката в установленому законом порядку; по-третє, ця відповідальність має комплексну нормативну основу, а саме Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», який визначає види дисциплінарних проступків, перелік дисциплінарних стягнень, підстави та порядок їхнього застосування; по-четверте, фактичною підставою дисциплінарної відповідальності є вчинення адвокатом дисциплінарного проступку; по-п'яте, дисциплінарна відповідальність реалізується в особливому процедурному порядку органами адвокатського самоврядування, наділеними спеціальною дисциплінарною юрисдикцією; по-шосте, дисциплінарна відповідальність спричиняє визначені виключно законом негативні наслідки професійного характеру.

Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» визначає такі види дисциплінарних проступків адвоката: 1) порушення вимог несумісності; 2) порушення присяги адвоката України; 3) порушення правил адвокатської етики; 4) розголошення адвокатської таємниці або вчинення дій, що призвели до її розголошення; 5) невиконання або неналежне виконання своїх професійних обов'язків; 6) невиконання рішень органів адвокатського самоврядування; 7) порушення інших обов'язків адвоката, передбачених законом [12]. За вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень: попередження; зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року; для адвокатів України – позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним вилученням з Єдиного реєстру адвокатів України, а для адвокатів іноземних держав – вилучення з Єдиного реєстру адвокатів України [12].

Особливе місце серед наведених дисциплінарних проступків посідає порушення правил адвокатської етики. Це зумовлено тим, що Правила адвокатської етики встановлюють систему професійних і деонтологічних стандартів, які поширюються практично на всі напрями діяльності адвоката: відносини з клієнтами, судом, державними органами та іншими адвокатами, участь у діяльності органів адвокатського самоврядування, рекламування правничих послуг, публічну поведінку та використання мережі «Інтернет» [11].

Правила адвокатської етики були затверджені Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 9 червня 2017 року, а 15 лютого 2019 року до них було внесено зміни та доповнення [11]. Закріплена в пункті 3 частини 2 статті 34 Закону України від 05.07.2012 № 5076-VI «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» відповідна підстава має бланкетний характер. Для встановлення складу проступку недостатньо загального посилання на порушення адвокатської етики – дисциплінарний орган повинен визначити конкретну норму Правил адвокатської етики, розкрити зміст покладеного нею обов'язку та встановити, у чому саме полягало його винне порушення.

Аналіз змісту Правил дає змогу систематизувати закріплені ними професійно-етичні стандарти поведінки адвоката за такими основними напрямками: забезпечення незалежності та професійної свободи адвоката; дотримання законності в професійній діяльності; пріоритетність інтересів клієнта; запобігання конфлікту інтересів; забезпечення конфіденційності та збереження адвокатської таємниці; дотримання принципів компетентності, добросовісності, чесності й добропорядності; збереження професійної репутації та поваги до адвокатської професії; належна побудова відносин із клієнтами, судом, учасниками судового провадження, державними органами й органами місцевого самоврядування; дотримання засад професійної взаємодії між адвокатами; етичне рекламування адвокатської діяльності; належна поведінка в громадській, науковій і публіцистичній діяльності й мережі «Інтернет»; виконання організаційних обов'язків і належна взаємодія з органами адвокатського самоврядування [11].

Водночас порушення Правил адвокатської етики тісно перетинається з іншими дисциплінарними проступками, передбаченими статтею 34 Закону України від 05.07.2012 № 5076-VI «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». Етичну складову мають, зокрема, порушення присяги адвоката України, оскільки зміст присяги охоплює обов'язки додержуватися принципів верховенства права, законності, незалежності й конфіденційності, які одночасно закріплені в Правилах; розголошення адвокатської таємниці або вчинення дій, що спричинили її розголошення, адже принцип конфіденційності детально конкретизований у статті 10 Правил, та невиконання або неналежне виконання професійних обов'язків, оскільки Правила визначають вимоги компетентності, добросовісності, пріоритету інтересів клієнта, уникнення конфлікту інтересів і належного виконання доручення.

На окремому проблемному аспекті дисциплінарної відповідальності адвокатів наголошує А. І. Зуєва. Науковиця зазначає, що недоліком Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» є використання без належного нормативного визначення таких оціночних понять, як «грубе одноразове порушення правил адвокатської етики» та «грубе одноразове порушення правил адвокатської етики, що підриває авторитет адвокатури України». Відсутність чітких критеріїв їхнього застосування ускладнює правозастосування та створює ризики неоднакового тлумачення відповідних законодавчих положень [4, с. 167]. Наявність зазначеної нормативної невизначеності підтверджується й судовою практикою.

Так, у постанові від 26 січня 2023 року у справі № 420/5597/19 Верховний Суд погодився з тим, що критерії «грубого» порушення Правил адвокатської етики не визначені на нормативно-правовому рівні, а тому визначення ступеня грубості дисциплінарного проступку та обрання суворості дисциплінарного стягнення належать до дискреційних повноважень кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури. Водночас судовий контроль за такими рішеннями охоплює перевірку їх законності, обґрунтованості, пропорційності та відповідності іншим критеріям, установленим частиною другою статті 2 Кодексу адміністративного судочинства України [10].

Особливості реалізації дисциплінарної відповідальності адвоката за порушення норм професійної етики в мережі «Інтернет» конкретизовано в Узагальненні дисциплінарної практики кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури щодо дотримання адвокатами норм адвокатської етики під час використання мережі «Інтернет», затвердженому рішенням Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури від 1 жовтня 2021 року № X-020/2021. У документі наголошено, що професійні етичні вимоги поширюються на різні форми активності адвоката в мережі «Інтернет», зокрема спілкування в соціальних мережах і месенджерах, надання юридичних консультацій, коментування публікацій, поширення контенту, рекламування, ведення блогів та іншу публіцистичну діяльність. Така поведінка має відповідати принципам незалежності, професійності, відповідальності, чесності, стриманості, коректності, гідності, толерантності, конфіденційності та збереження суспільної довіри до адвокатури [13].

Аналіз дисциплінарної практики свідчить, що найпоширенішими порушеннями правил адвокатської етики в мережі «Інтернет» є поширення неправдивих або образливих відомостей, використання нецензурної лексики, порушення презумпції невинуватості, розміщення інформації, яка підриває авторитет адвокатури чи правосуддя, а також розголошення адвокатської таємниці та персональних даних. Наведене дає підстави стверджувати, що об'єктом дисциплінарно-правової охорони в таких випадках є не лише права та законні інтереси клієнта або інших конкретних осіб, а й професійна репутація адвоката, авторитет адвокатури та суспільна довіра до правосуддя [13].

Показовою є сформована дисциплінарними органами й адміністративними судами позиція, відповідно до якої приватний характер сторінки, закритість групи, неробочий час або відсутність у профілі вказівки на професійний статус не звільняють адвоката від обов'язку дотримуватися Правил адвокатської етики. Визначальне значення має не формальне позиціонування особи в мережі «Інтернет», а зміст висловлювання, його контекст, потенційна аудиторія та здатність завдати шкоди авторитету адвоката й адвокатури загалом. Такий підхід істотно розширює фактичні межі професійної відповідальності адвоката, поширюючи їх на соціально-публічну поведінку поза безпосереднім виконанням доручення клієнта [13].

Окремим актуальним напрямом розвитку дисциплінарної практики є оцінювання дотримання адвокатами професійних обов'язків під час використання технологій генеративного штучного інтелекту. Як зазначає І. В. Главюк, у судовій практиці вже є деякі випадки, коли суд вказує на використання представниками та захисниками штучного

інтелекту й галюцинації штучного інтелекту, що призвели до посилення на неіснуючу судову практику чи на практику, яка нерелевантна провадженню. Досить негативним є те, що вказується і на неповагу до суду, і на недобросовісне виконання професійних обов'язків [3]. Зокрема, в одній із відповідних ухвал Верховний Суд наголосив, що адвокати повинні діяти з високим рівнем професійної обачності та добросовісності, утримуватися від подання необґрунтованих заяв і зловживання процесуальними правами. Використання штучного інтелекту без належного критичного осмислення та перевірки отриманих результатів, зокрема для протиставлення сформованих ним висновків позиції суду, Верховний Суд розцінив як неналежну професійну поведінку, що підриває довіру до судової влади та суперечить призначенню права на судовий захист [14].

В Україні наразі немає підтверджених випадків застосування дисциплінарних стягнень саме за використання неправдивих або штучно згенерованих правових матеріалів [2, с. 69]. Хоча чинні Правила адвокатської етики вже містять вимоги добросовісності, компетентності та недопущення введення суду в оману, їхня імплементація у сфері цифрових технологій вимагає конкретизації [2, с. 70].

Варто погодитися з Н. С. Марценко щодо того, що впровадження цифрових технологій у правничу практику формує нові вимоги до етики, відкритості та правового регулювання, що передбачають поєднання технологічної ефективності з усталеними принципами юридичної відповідальності та захисту інтересів клієнта [7, с. 230].

Тому підтримуємо позицію науковців, зокрема В. Ю. Матвєєва [8, с. 67] та В. В. Гансецької [2, с. 70], щодо доцільності доповнення Правил адвокатської етики окремими нормами, які б закріплювали обов'язок адвоката перевіряти достовірність, релевантність і чинність матеріалів, отриманих із використанням генеративного штучного інтелекту; забезпечувати конфіденційність інформації про клієнта; не допускати введення суду та інших учасників правовідносин в оману, а також установлювали підстави дисциплінарної відповідальності за недобросовісне використання таких технологій.

Висновки. Дисциплінарну відповідальність адвоката доцільно розглядати як спеціальний вид юридичної відповідальності, що застосовується уповноваженими органами адвокатського самоврядування за вчинення дисциплінарного проступку та спрямований на забезпечення належного виконання професійних обов'язків, захист прав клієнтів і збереження авторитету адвокатури. Порушення Правил адвокатської етики має бланкетний характер, а тому його встановлення потребує посилання на конкретну норму Правил, визначення змісту відповідного обов'язку та доведення його винного порушення.

Основними проблемними аспектами дисциплінарної відповідальності адвоката за порушення Правил адвокатської етики є: 1) відсутність чітких критеріїв розмежування порушення Правил адвокатської етики та суміжних дисциплінарних проступків, передбачених статтею 34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»; 2) використання оціночних понять, що зумовлює неоднаковість дисциплінарної практики й широкі межі розсуду кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури; 3) відсутність у Правилах адвокатської етики спеціальних положень щодо використання генеративного штучного інтелекту та чітких підстав відповідальності за його недобросовісне

застосування. Основними напрямками вдосконалення правового регулювання в цій сфері мають стати узагальнення правил кваліфікації суміжних дисциплінарних проступків із дотриманням принципу застосування спеціальної норми; визначення критеріїв оцінювання грубості порушення з урахуванням його характеру, наслідків, повторності, шкоди клієнту та впливу на авторитет адвокатури; доповнення Правил адвокатської етики нормами, які зобов'язуватимуть адвоката перевіряти достовірність, релевантність і чинність матеріалів, отриманих за допомогою генеративного штучного інтелекту, забезпечувати конфіденційність інформації про клієнта, не допускати введення суду та інших учасників правовідносин в оману, а також визначатимуть підстави дисциплінарної відповідальності за порушення зазначених вимог.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вільчик Т. Б. Дисциплінарна та цивільно-правова відповідальність адвокатів. *Інформація і право*. 2015. № 3 (15). С. 115–122.
2. Гансецька В. В. Адвокат і CHATGPT: етичні стандарти та дисциплінарна відповідальність. *Актуальні проблеми держави і права*. 2025. С. 67–72. DOI : <https://doi.org/10.32782/apdp.v107.2025.9>
3. Главюк І. В. ШІ та адвокатська діяльність: як убезпечитися від тверджень у неповазі до суду та зловживаннях процесом / Вища школа адвокатури НААУ. URL : <https://www.hsa.org.ua/lectors/glovyuk-iryna/articles/si-ta-advokatska-diialnist-ia-ubezpecitisia-vid-tverdzen-u-nepovazi-do-sudu-ta-zlovzivanniah-procesom>
4. Зуєва А. І. Дисциплінарна відповідальність адвокати як складова юридичної відповідальності. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2023. Випуск 5. С. 105–109. DOI : <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2023.5.18>
5. Зуєва А. І. Дисциплінарна відповідальність адвоката: адміністративно-правовий аспект : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Науково-дослідний інститут публічного права, Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка. Кропивницький, 2024. 286 с.
6. Кухнюк Д. В. Дисциплінарна відповідальність адвоката як один із чинників реформування правосуддя в Україні. *Київський юридичний журнал*. 2025. Вип. 8. С. 72–77. DOI : <https://doi.org/10.32782/klj-2025-8.09>
7. Марценко Н. С. Штучний інтелект у судочинстві та адвокатській практиці: договірні механізми регулювання ризиків і професійної прозорості. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Право*. 2026. Вип. 31. С. 225–235. DOI : <https://doi.org/10.34079/2518-1319-2026-16-31-225-235>
8. Матвеев В. Ю. Штучний інтелект в адвокатській діяльності: можливості, виклики та перспективи правового регулювання. *Право і суспільство*. 2022. № 6. С. 63–69. DOI : <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2024.6.10>
9. Місяць А. Особливості відповідальності адвоката за порушення правил адвокатської етики. *Право України*. 2019. № 12. С. 231–239.

Цимбалюк В. І. Порушення правил адвокатської етики як підстава дисциплінарної відповідальності адвоката

10. Постанова Верховного Суду від 26 січня 2023 р. у справі № 420/5597/19, адміністративне провадження № К/990/17268/22 / Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/108612325>
11. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 05 липня 2012 р. № 5076-VI. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2013. № 27. Ст. 282.
12. Узагальнення дисциплінарної практики кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури щодо дотримання адвокатами норм адвокатської етики при використанні мережі Інтернет : затверджене рішенням Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури від 01.10.2021 № X-020/2021. URL : <https://vkdka.org/>
13. Ухвала Верховного Суду від 08 лютого 2024 р. у справі № 925/200/22 / Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116984639>

Дата надходження 04.08.2026

Дата прийняття після рецензування 12.08.2026

Дата рекомендації 27.08.2026

Дата публікації 30.09.2026